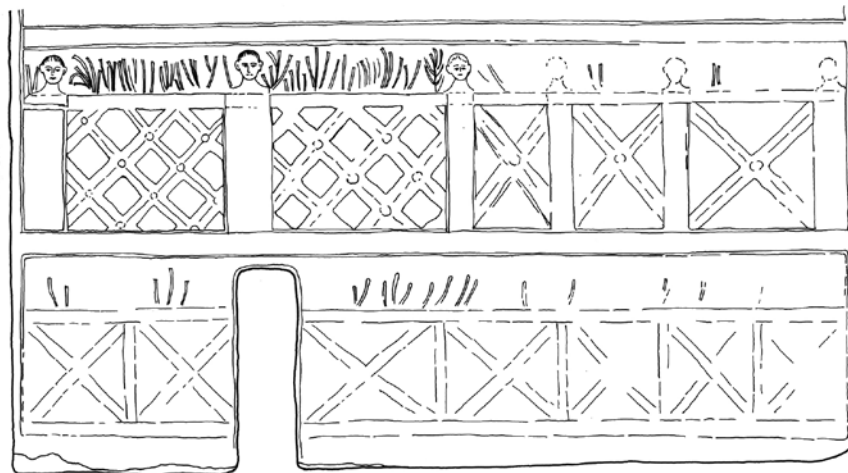

CONSTANTINE,
IN HOC SIGNO VINCES

313 - 2013

Већ 12 година истакнути византолози се окупљамо под кровом Универзитета у Нишу. Ове године симпозијум „Ниш и Византија“ је у знаку Константина Великог, обележавања годишњице Миланског едикта и преломног тренутка у историји човечанства који се огледа и у данас актуелној поруци „*Constantine, in hoc signo vinces - 313 - 2013*“. Осмишљен је као конгрес византолога који је трајао четири дана и на коме је учествовао досад највећи број излагача, који су своја знања усмерили на Милански едикт, Константина Великог и његово наслеђе.

Значајан догађај у животу Константина Великог који га је учврстио у Христовој вери је Константинов сан или можда визију на небу, која се догодила 312. године непосредно пред битку против надмоћније војске Максенција. Како било, Константину се јасно обратио глас Божији: „*Constantine, in hoc signo vinces*“. Послушавши глас Божији, Константин је на свој шлем, штитове војника и као царску инсигнију на ратну заставу (*labarum*) ставио Христов знак, победоносан као сам Христос,

For twelve years already, the eminent byzantologists gather under the roof of the Niš University. This year's symposium "Niš and Byzantium" was in the sign of the great jubilee of the Edict of Milan and a milestone in the mankind history that is reflected in event today actual message: "Constantine, in hoc signo vinces – 313-2013". It was designed as a four day-long congress of byzantologists, where the largest number of scientists have taken part so far, focusing their knowledge on the issues of the Edict of Milan, Constantine the Great and his legacy.

An important life event of Constantine the Great which firmed his faith in Christe was one Constantine's dream or maybe a vision in the sky, that happened in 312 right before the battle against the superior army of Maxentius. However, Constantine was addressed by the God voice "Constantine, in hoc signo vinces". Having heard the God's voice, Constantine put the sign of Christ (monogram) on his helmet, on soldiers' shields and on the war flag (*labarum*) as the imperial insignia. This victorious sign, from then on

Сл. 1 Патријарх српски господин Иринеј
Photo 1: Serbian Patriarch Mr. Irinej

састављен од почетних слова Христовог имена, од овог тренутка зван и као Константинов монограм. Рационални Константинов дух побуђен искреном вером у једног Бога, бива наведен на овај гест, без сумње, искрено прихваћен од војника хришћана, што му је омогућило победу над Максенцијем. Захваљујући овој судбоносној победи он верује у једног Бога и већ следеће године, заједно са Лицинијем, доноси Милански едикт који представља прекретницу у историји човечанства. Константин Велики, први хришћански цар, потоњи Св. цар Константин, успоставља византијску духовност, државу, цивилизацију, културу и уметност. Захваљујући њему европски народи су цивилизацијски и културно обједињени.

known as Constantine's monogram - was made up of the initial letters of Christ's name.

Constantine's rational spirit inspired by sincere belief in one God, led him to this gesture, and no doubt, sincerely was welcomed by soldiers Christians, what enable him to take the victory over Maxentius. Thanks to this fateful victory he believes in one God and in the following year, together with Licinius, signed the Edict of Milan, which is a milestone in the history of mankind. Constantine the Great, the first Christian Emperor, later St. Emperor Constantine, establishes Byzantine spirituality, state, civilization, culture and art. Thanks to him European peoples have been spiritually and culturally integrated.

This made our desire come true - to get the symposium "Nis and

Сл. 2 Свечано отварање спозијума, уводна реч др Миша Ракоција
Photo 2: Opening ceremony, Introduction word Dr Miša Rakocija

Тиме се остварила наша жеља да се до 2013. године, до годишњице доношења Миланског едикта, научни скуп „Ниш и Византија“ профилише као један од еминентних традиционалних скупова византолога на тему византијске цивилизације, културе и уметности, који се одржавају у свету и код нас. Симпозијум „Ниш и Византија“ све ове године окупља истакнуте научне раднике, али и младе истраживаче, добре познаваоце и Ниша и Византије. Захваљујући њима, углед и значај Ниша за свеколики хришћански свет, вишеструко је увећан. Дванаест томова зборника радова са око 6000 страница, пратећи Компакт дискови и доступност зборника на сајту (<http://www.ni.rs/byzantium/english.php>), обавезна су литература за сваког озбиљног истраживача.

Byzantium" profiled until 2013 - the anniversary of the Edict of Milan - as one of the eminent traditional byzantologists meetings on the topic of Byzantine civilization, culture and the arts, that are held in the country and abroad. All these years the symposium brings together eminent scientists, young researchers and connoisseurs of both Nis and Byzantium. The twelve -volume collection of works with around 6000 pages and its CD version, available also on the website (<http://www.ni.rs/byzantium/english.php>), make the necessary reading for any serious researcher.

The scientific level of presented and printed papers have been the most accurately fully described by the words of prominent academicians at the opening of "Nis and Byzantium ." Thus, the first gathering of byzantologists in Nis in 2002 was opened then by President of Serbian Academy of Science and Arts (SANU)

Сл. 3 Свечано отварање сипозијума, градоначелник проф. др Зоран Перишић, Његова Светост Патријарх српски Господин Г. Иринеј, ректору Универзитета у Нишу проф. др Драган Антић, председник Скупштине града проф. др Миле Илић, надбискуп београдски господин Станислав Хочевар, Епископ нишки његово Преосвештенство др Јован, председник ГО Медијана, др Небојша Крстић

Научни ниво излаганих и штампаних радова најтачније осликавају речи угледних академика изговорене на отварању научног скупа „Ниш и Византија“. Тако је прво окупљање византолога у Нишу, 2002. године, отворио тада председник САНУ академик Дејан Медаковић, пето, 2006. године, академик Цветан Грозданов (председника МАНУ, и дописни члан САНУ), седми скуп, 2008. године, отворила је академик Вера Битракова Грозданова (МАНУ), десети, 2011. године, аустријски академик Ренате Пилингер, једанаести, 2012. године, академик Љубомир Максимовић (САНУ), и ове, 2013. године симпозијум је отворио академик Слободан Ћурчић (САНУ).

Academician Dr Dejan Medaković. The 5th symposium was opened by Academician Dr Cvetan Grozdanov, President of Macedonian Academy of Science and Arts (MANU), a corresponding member of (SANU), the seventh set in 2008 was opened by Academician Dr Vera Bitrakova Grozdanova (MANU), the tenth in 2011 by Academician Dr Renate Pilinger, a member of Austrian Academy of Science and Arts, the eleventh in 2012 by Academician Dr Ljubomir Maksimovic (SANU), and in this 2013 the symposium was opened by Academician Dr Slobodan Curcic, profesor emeritus at SANU.

For the last 12 years thanks to the scientific arguments here presented, our knowledge about the city of Nis have changed significantly and have been complemented by new facts

Сл. 4 Градоначелник проф. др Зоран Перишић
Photo 4 : Mayor of the City of Niš, Zoran Perišić, PhD

За ових 12 година, захваљујући научним аргументима овде изложеним, измењена су и допуњена наша знања о граду Нишу, обједињена у посебном издању зборника под именом „*Ниш и хришћанско наслеђе*“. Захваљујући новим открићима, прошлост града Ниша сада изгледа другачије. То је омогућило граду Нишу да заузме видно место у културном мозаику Европе.

И ове године, симпозиум „*Ниш и Византија XII*“ започео је рад са Благословом Његове Светости Патријарха српског Господина Иринеја. Свечаност отварања симпозијума настављена је речима добродошлице градоначелника проф. др Зорана Перишића. Испред Универзитета присутне је поздравио ректор проф.

and integrated in a special edition collection called "Nis and Christian Heritage." Thanks to the new discoveries, the past of Niš now looks different. This enabled the city of Nis to take a prominent position in the cultural mosaic of Europe.

And this year, the symposium "Niš and Byzantium XII" work began with the blessing of His Holiness Serbian Patriarch Mr. Irinej. The opening ceremony continued with words of welcome by Mayor of Niš Dr Zoran Perišić. On behalf of Niš University the participants were addressed and greeted by the rector Dragan Antić, PhD. The symposium was opened by Academician Professor Emeritus Dr Slobodan Ćurčić (Princeton). A special edition, issued on the occasion of the Edict of Milan great jubilee, "Nis and Christian Heritage" was

Сл. 5 ректору
Универзитета у
Нишу проф. др
Драган Антић
Photo 5: Rector of
the University of
Niš, Dragan Antić,
PhD

Сл. 6 академик
проф. Емеритус др
Слободан Ђурчић
(Принстон)
Photo 6:
Academician
prof. emeritus Dr
Slobodan Ćurčić
(Princeton)

Сл. 7 Помоција
зборника проф.
др Миодраг
Марковић
Photo 7: Promotion
of the Proceedings
Miodrag Marković,
PhD

Сл. 8 Отварање изложбе
„Наисус – Медијана“
Photo 8: Opening of the
Exhibition “Naissus –
Mediana“

Сл. 9 Пријем у
председништву
града, проф. др
Слободан Ђурчић
Photo 9: Reception
at the City Hall,
Slobodan Ćurčić,
PhD

др Драган Антић. Симпозијум је отворио академик професор емеритус др Слободан Ђурчић (Принстон). Посебно издање „Ниш и хришћанско наслеђе“ представио је проф. др Миодраг Марковић (Београд). Зборник радова Ниш и Византија XI промовисала је др Бојана Крсмановић (Београд).

У сали Универзитета изложбу „Наисус – Медијана“, аутор Елена Васић Петровић, Завода за заштиту споменика културе Ниш, отворио је Радослав Петровић саветник за културу председника републике.

presented by prof. Miodrag Markovic (Belgrade). Proceedings of “Nis and Byzantium XI” was presented by Bojana Krsmanović (Belgrade).

In the exhibition hall of the University, the exhibition "Naissus - Mediana" by Elena Vasić Petrović, Institute for Cultural Monuments Protection Niš, was opened by Radoslav Petrović, an advisor to the President of the Republic in charge of culture.

This year 118 authors applied for participation. Despite the fact that the symposium lasted one day longer, the

Сл. 10 Учесници симпозијума „Ниш и Византија XII“
Photo 10: Participants of the symposium Niš and Byzantium XII

Сл. 11 Обилазак Базилике мученика у Нишу
Photo 11: Visit to the Martyrium Basilica in Niš

Ове године пријаве за учешће је послало 118 аутора. И поред тога што је симпозијум трајао један дан дуже, организатор и поред најбоље воље а из добро знаних разлога, морао је да ограничи број учесника. Због знаних економских прилика град Ниш је скупио снаге и позвао 75 учесника и то из: из Велике Британије, Аустрије, САД, Канаде,

organizers unfortunately had to limit the number of participants. Due to the known economic circumstances, the City of Nis succeeded to invite a half of them and thus 75 participants took part from all over the world: Great Britain, Austria, USA, Canada, Italy, Russia, Greece, Hungary, Albania, Bulgaria, Macedonia, Greece, Poland, Romania, Turkey, Germany, Croatia,

Италије, Русије, Грчке, Мађарске, Албаније, Бугарске, Македоније, Грчке, Пољске, Румуније, Турске, Немачке, Хрватске, Либана и Србије. И опет, већи број страних учесника од оних из наше земље, најречитије указују на значај и стечени углед научног скупа „Ниш и Византија“.

Дванаести симпозијум „Ниш и Византија“ завршен је свечаним пријемом у председништву града од стране градског већника Срђана Алексића. По устаљеном обичају учесници симпозијума изнели су своје мишљење о значају конгреса и указали на његов међународни углед. На самом крају уприличен је обилазак спомничког наслеђа града Ниша.

Симпозијум „Ниш и Византија“ је препознатљив знак града Ниша и неодвојив од његовог имена. У томе се огледа значај симпозијума „Ниш и Византија“, који је опстао уз посебан труд Града Ниша, Епархије нишке и Универзитету у Нишу, а захваљујући покровитељству и благослову Његове Светости Патријарха српског Господина Иринеја и Преосвећеног Епископа нишког господина др Јована. Пред нама је још доста труда и залагања да симпозијум „Ниш и Византија“ очувамо за будућа поколења а у славу града Ниша, Србије и византијске цивилизације чије су тековине чврсто уграђене у темеље савремене европске цивилизације.

др Миша Ракоција

Serbia and Lebanon. Again, the number of foreign participants exceeded those from the country, what clearly indicates on the importance and the reputation of the conference "Nis and Byzantium".

The twelveth symposium "Niš and Byzantium" was closed with the reception at the City Hall, hosted by Mr. Srdjan Aleksić, Niš City Councilor. Traditionally, the participants took the floor and said briefly their impressions about the last symposium. At the very end, there was a visit tour of the city cultural monuments and historical sites.

The symposium "Niš and Byzantium" is the hallmark of the City of Nis and inseparable from its name. This reflects the importance of the symposium, which has survived through the years due to special efforts of the City of Niš, Niš Orthodox Eparchy and the University of Niš, and thanks to the patronage and the blessing of His Holiness Serbian Patriarch Mr. Irinej and Niš Bishop Dr Jovan.

There is still a lot of work and dedication to the symposium "Niš and Byzantium" aiming to preserve this gathering also in future, to the glory of the City of Nis, Serbia and the Byzantine civilization and its heritage that is firmly embedded in the foundations of modern European civilization.

Miša Rakocija, PhD

